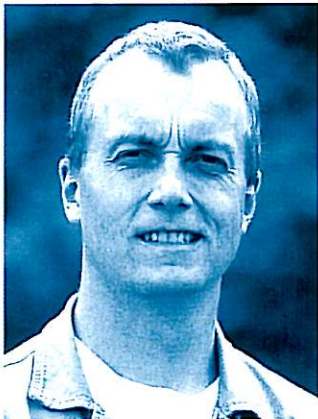

BRUG SKOLEGÅRDEN ... I TIMERNE!

Skolegården er som læringsrum alt for god og kraftfuld til ikke at blive inddraget noget mere i undervisningen. Især idrætfaget bør her benytte de oplagte muligheder for både faglige og dannelsesmæssige tilegninger.

Af Erik Juul, adjunkt i idræt v/Århus Dag- & Aftenseminarium

Hvad laver de egentlig ?

Og lad mig bare blive meget konkret. Når du, kære lærerkollega, de lyse morgener 5-10 min i 8 har stillet din cykel i stativet og går over skolegården, så prøv samtidig at se og registrere, hvad det er for lege, spil og andre kropslige aktiviteter, der "lever" i kroge, midt på pladsen, over toilet-

Når bolden kastes, råbes "Antonius", hvorefter...?

tage-
ne, ved
træet, under
bænkene, i
legepladsens
tovværk o.lign.

Denne iagttagelse kan evt. gentages som gårdvagt eller som frivilligt opsøgende i det store frikvarter med madpakken i maven eller i hånden.

Hvis man samtidig, er specielt opmærksom på, hvad ens "egne" idræts-elever bedriver, vil det ganske givet vise sig, at det er forholdsvis fasttømrede elevkonstellationer i en given klasse, som samles om aktiviteterne. Med få variationer er det sociologisk forudsigeligt, hvem der orienterer sig med hinanden om hvilke sager, - (hvis nogen).

Bestemte elever flokkes som regel ved bænkerne til fodbold, andre mødes til balancer og "hang around" ved de fældede træstubbe, nogle sjipper, 3 elever er med til Antonius, 2 spiller "game-boy", et andet par er ved bageren og en sidder helst på biblioteket. Nu er det naturligvis helt fint, at eleverne finder sammen i deres forskellige konstellationer, men jeg har alligevel noget på hjerte.

Motivationen foræres

At benytte skolegården med fokus på børnenes egne forskellige aktiviteter vil forhåbentlig nyde godt af en umiddelbar motivation, hvor børnene selv oplever at instruere hinanden i de forskellige regler, strategier, hvad det gælder om, og hvad man bare ikke gør! Læreren kan så via sin egen deltagelse, stillen spørgsmål og senere given eleverne mulighed for at øve sig eller eksperimentere i mindre grupperinger, støtte op om undervisningsaspektet.

Et sjip-eksempel

Men lad os som eksempel sjippe i langtov med klassen. Der er 2 svingere. Eleverne "liner op" bag nogle af de erfarne, som via mesterlærerprincippet både demonstrerer og samtidig fortæller om indhop, hoppemønstre, udhop, hvilke fejl der degraderer en til svinger, hvordan der bør svinges m.m.

Erfaringen har vist mig, at engagementet ofte starter, om ikke med direkte modvilje, så er medviljen hos

nogle også til at overskue! Og så sker det alligevel, ...miraklet! Det er jo "kanon" sjovt, som en "DBU-trøje" fik sagt, da vi tog billeder.

Når først man er igang, ligner de kropslige ærgelser over at blive svinger til forveksling de brændte målchancers.

Iveren for at huske og gøre de rigtige bevægelser i "7'eren" læses i ansigtet og høres i snakken.

"Hov, hov, der må ingen mellemsving være mellem ud- og indhop" svinger instruktørkammeraten den verbale pisk. "Gribes" klassen af langtovssjipningen, ligger der nu nogle muligheder for i et forløb at lade mindre grupperinger perfektionere de fastlagte krav fra deres kammerater eller opfinde deres egne hoppemønstre enten helt frit eller med en ramme, hvor fx. bevægelseskvantiteter fra Laban, inddragelse af bold, rullerkojter... "what ever" indgår.

Eleverne kunne også etablere forskellige sjip-workshops som fx: langtidssjip, etbenssjip, bokseshjip, dobbelt-tovssjip, cykelsjip, akrobatsjip, basketballsjip, taatoosjip, begyndersjip, selvsjip med pæl som medsvinger o.lign. Skal der laves fremvisninger, konkurrencer - eller sluttet af med et samlet klassesjip, hvor læreren og en pæl svinger for 20 elevers 10 hop i træk?

Et Antonius-eksempel

Den efterhånden brune tennisbold kommer over cykelskuret, men tabes desværre. Vores hold må kaste den tilbage. Vi er igang med Antonius... det der med "3 skridt og en grønhakker". Sat igang af elever for elever efter den samme skabelon fra sjip-eksemplet.

Når spillet er kendt, kan der måske, samme dag eller en anden dag laves "workshops" i:

...og hvordan var det nu? Kan Labans bevægelseskvantiteter give ny sjippeinspiration?

Kaste/gribe flade bolde, kaste/gribe høje bolde, kaste/gribe bolde, der skal ramme det skrå tag modsat, præcisionskast, langspytning, 3 skridts-spring uden til-løb, eller i stående undvigelsesmanøvrer. Måske foreslåes korrigerede regler..., eller man ønsker bare at spille det, indtil den første løber tør for spyt.

Faglighedens balance

...og sådan kunne der nu komme eksempler på rulleskojte-stunt, fodbold, tovværks- og træstamme balancer, "pigerne efter drengene" o. lign. Uanset hvad der kommer op, vil jeg som idrætslærer være på udkig efter faglige udviklingsbidrag. Eventuelt via indgriben eller spørgsmål som: "I skal gøre sådan her"..., "...Kunne man ikke også?"... "Hvordan kan det gøres bedre?"... "Er det sikkert nok?" o. lign. Men, og det er en helt afgørende humle; vær af hele dit professionelle væsen opmærksom på ikke at få pindet elevernes fritidslege ud i overpædagogisk snisk/snask. Ofte vil blot det at lege deres ting på fuld skrald være dét - (og godt nok).

Men opstår muligheden for fordybelse, forbedringer og refleksioner..., så tag den og forvalt den af hensyn til eleverne! Men husk balancen.

"Vil du være med?"

Der findes vel kun enkelte mere livs- og venskabsbekræftende spørgsmål. Vil man være med? En appel om at komme ind i fællesskabet. Ind at høre til, så "de" bliver til "vi". Det vil vel varme ethvert selvværd at få en sådan forespørgsel.

Netop ovennævnte spørgsmål vil jeg gerne slå et slag for bliver lidt mere oplagt at stille eleverne overfor. Hvis idræstimer iblandt henlægges til skolegården med elevernes aktiviteter som indhold, øges muligheden betydeligt for, at de gør sig nogle spændende og ofte nye sociale erfaringer.

I timerne får alle eleverne oplevet, lært om og afprøvet hinandens aktiviteter. Nogle er måske overraskende gode til noget, andre er ved at komme efter det, en

enkelt fandt på en ændring som nu benyttes fast o. lign.

Jeg nærer slet ingen romantiske forestillinger om store fælleslege og evige venskaber.

Nej, mit ærinde er at være med til at gøre vejen lidt nemmere at gå for de elever, som måske godt kunne tænke sig at være med til noget af det, de andre laver. At dynamikken mellem "hvad man kan være med til, med hvem, og hvad der er accepteres af fx. gutterne" blødes lidt op. Så når man f.eks. ser Pia (der slap hæderligt fra sjippetimerne) nærmer sig dem, der plejer at sjippe i frikvarteret, går hun i modsætning til tidligere så tæt på, at hun enten mødes med "vil du være med?" eller ligefrem spørger selv.

Men jeg glemmer heller aldrig den gode oplevelse, det var at se de to, der "altid" havde siddet i klassen, pludselig var med til at spise en leverpostejmad... med hovedet hængende nedad i tovene. Og hvad der videre udspandt sig derfra...

Konflikt epilog

Så når den næste storconflikt en maj måned lukker baderummene, bør idræstimerne naturligvis igen aflyses. For hvor skal man være..., og ungerne plejer jo også at bade efter det store frikvarter? ■

Måske udvikler testen på - om det kan lade sig gøre at spise en leverpostejmad med hovedet nedad -, sig til "gakkede balancer".

Undervisning i fodbold... i skolegården? - Ja, selvfølgelig!

BDO

BDO ScanRevision

Skoleidrættens og skolernes revisor.

Kontorer i 26 byer i Danmark.